

ZPRÁVA O TRHU OVOCE

Vývoj cen zem. výrobců:

▲ Jablka Gala tř. V.....	14,40 Kč/kg
▲ Jablka Gloster I. jak. tř.....	12,50 Kč/kg
▲ Jablka Golden Delicious I. jak. tř..	12,50 Kč/kg
▲ Jablka Jonagold I. jak. tř.....	12,70 Kč/kg
▲ Jablka Topaz tř. V.....	13,60 Kč/kg
▲ Hrušky I. jak. tř.....	12,30 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Ceny zemědělských výrobců.....	2
Obchodní ceny.....	3
Spotřebitelské ceny.....	3
Informace ze zahraničních trhů.....	4
Aktuality.....	7

Komoditní zpravodajství

Ceny zemědělských výrobců

Ve 44. týdnu roku 2010 stoupla průměrná **cena zemědělských výrobců (CZV)** jablek odrůdy Gala třídy V o 0,30 Kč/kg (tj. o 2,2 %) na 14,40 Kč/kg. Zvýšila se také průměrná CZV jablek odrůdy Gloster I. jak. třídy, a to o 0,90 Kč/kg (tj. o 7,8 %) na 12,50 Kč/kg. Oproti 43. týdnu stoupla CZV jablek odrůdy Golden Delicious třídy V o 0,30 Kč/kg (tj. o 2,4 %) na 14,50 Kč/kg. Vzrostla CZV I. jak. třídy téže odrůdy, a to o 0,60 Kč/kg na 12,50 Kč/kg, tj. o 5,3 %. Dále se zvýšila průměrná CZV jablek odrůdy Jonagold I. jak. třídy o 1,- Kč/kg na 12,70 Kč/kg, tj. o 8,7 %. Nárůst průměrné CZV zaznamenala také odrůda Topaz třídy V, a to o 0,40 Kč/kg (tj. o 2,7 %) na 13,60 Kč/kg. Za sledované období stoupla průměrná CZV hrušek I. jak. třídy o 0,30 Kč/kg na 12,30 Kč/kg, tj. o 2,2 %.

Obchodní ceny

Ve 44. týdnu tohoto roku se snížila oproti 42. týdnu průměrná obchodní **nákupní cena (NC)** hrušek z dovozu o 1,90 Kč/kg (tj. o 10,3 %) na 16,90 Kč/kg. Jejich obchodní **odbytová cena (OC)** poklesla o 1,50 Kč/kg na 23,10 Kč/kg, tj. o 6,1 %. Oproti minulému období oslabila průměrná NC jablek odrůdy Pinova z dovozu, a to o 1,90 Kč/kg (tj. o 11,2 %) na 14,70 Kč/kg, OC klesla o 2,50 Kč/kg na 16,10 Kč/kg, tj. o 13,3 %. Naproti tomu se

zvýšila průměrná NC bílého hroznového vína z dovozu o 3,60 Kč/kg (tj. o 12,1 %) na 33,30 Kč/kg, OC stoupla o 3,50 Kč/kg (tj. o 9,9 %) na 38,50 Kč/kg. V tomto týdnu vzrostla průměrná NC banánů, a to o 2,90 Kč/kg (tj. o 20,4 %) na 17,10 Kč/kg, jejich OC stoupla o 2,- Kč/kg na 21,10 Kč/kg, tj. o 10,5 %. Naopak poklesla průměrná NC citronů z dovozu o 1,70 Kč/kg (tj. o 8,6 %) na 18,50 Kč/kg, OC klesla o 2,60 Kč/kg na 23,40 Kč/kg, tj. o 10,0 %. Ve sledovaném týdnu se dále snížila průměrná NC bílých grapefruitů z dovozu, a to o 2,20 Kč/kg (tj. o 10,3 %) na 19,20 Kč/kg, jejich OC poklesla o 2,50 Kč/kg (tj. o 8,8 %) na 26,50 Kč/kg. Výrazněji oslabila průměrná NC červených grapefruitů, a to o 3,90 Kč/kg (tj. o 15,7 %) na 20,80 Kč/kg, OC klesla o 4,70 Kč/kg (tj. o 14,3 %) na 28,30 Kč/kg. Oproti 42. týdnu se výrazně propadla NC ananasu, a to o 8,20 Kč/ks (tj. o 26,8 %) na 22,50 Kč/ks, OC poklesla o 8,50 Kč/ks na 25,70 Kč/ks, tj. o 24,7 %. Snížila se také průměrná OC pomela, a to o 4,10 Kč/ks (tj. o 13,0 %) na 27,80 Kč/ks. Za sledované období poklesla průměrná NC kiwi o 2,60 Kč/kg (tj. o 9,2 %) na 25,60 Kč/kg, jejich OC oslabila o 5,90 Kč/kg na 29,90 Kč/kg, tj. o 16,4 %.

Informace o cenách ovoce v ČR

Ceny zemědělských výrobců ovoce

Datum zjištění ceny: 43. - 44. týden 2010

Kč/kg

Druh, odrůda	TJ	44. týden			43. týden			Změna prům. CZV 44./43. t. 2010 (%)
		min.	max.	průměr	min.	max.	průměr	
Jablka Bohemia	V.	11,50	18,00	13,50	11,50	18,00	13,50	0,0
	I.	8,00	15,00	11,30	8,00	15,00	11,30	0,0
Bohemia Gold	V.	11,50	12,50	12,00	11,50	12,50	12,00	0,0
	I.	10,50	13,60	11,60	10,50	13,60	11,50	+ 1,1
Florina	V.	16,00	18,00	16,70	16,00	18,00	16,70	0,0
	I.	9,00	14,00	11,40	9,00	14,00	11,40	0,0
Gala	V.	11,00	20,00	14,40	11,00	20,00	14,10	+ 2,2
	I.	7,00	18,00	11,30	7,00	18,00	11,10	+ 1,5
Gloster	V.	12,00	16,00	13,90	12,00	16,00	13,90	0,0
	I.	10,00	15,00	12,50	10,00	15,00	11,60	+ 7,8
Golden Delicious	V.	11,50	22,00	14,50	11,50	19,00	14,20	+ 2,4
	I.	8,00	20,00	12,50	8,00	18,00	11,90	+ 5,3
Goldstar	V.	9,50	18,00	12,60	9,50	18,00	12,60	0,0
	I.	8,50	14,00	9,90	8,50	14,00	10,10	- 1,7
Idared	V.	12,00	16,00	14,30	10,90	16,00	14,10	+ 1,6
	I.	8,00	16,00	11,90	8,00	16,00	11,70	+ 1,8
Jonagold	V.	12,70	22,00	16,10	12,70	19,00	16,00	+ 0,3
	I.	8,00	20,00	12,70	8,00	16,00	11,70	+ 8,7
Jonagored	V.	12,50	16,00	14,00	12,50	16,00	14,00	0,0
	I.	8,00	18,00	12,10	8,00	18,00	12,10	0,0
Melodie	I.	10,00	14,00	11,80	10,00	14,00	11,80	0,0
Melrose	I.	10,00	15,00	12,30	10,00	15,00	12,30	0,0
Rubín	V.	11,50	21,00	14,80	11,50	21,00	15,00	- 1,2
	I.	7,50	18,00	12,20	7,50	18,00	12,20	0,0
Rubinola	V.	13,60	18,00	16,40	13,60	18,00	16,20	+ 0,9
	I.	7,50	16,00	12,20	7,50	16,00	12,30	- 0,5
Spartan	I.	6,00	11,00	8,70	6,00	11,00	8,70	0,0
Šampion	V.	11,00	21,00	14,70	11,00	21,00	14,60	+ 0,5
	I.	8,00	18,00	12,00	8,00	18,00	12,00	0,0
Topaz	V.	11,80	16,00	13,60	11,80	15,00	13,20	+ 2,7
	I.	9,00	18,00	12,70	9,00	18,00	12,80	- 0,6
Zvonkové	V.	12,00	13,00	12,50	12,00	13,00	12,50	0,0
Hrušky	V.	11,00	20,00	14,50	11,50	20,00	14,60	- 0,8
	I.	8,00	17,00	12,30	8,00	17,00	12,00	+ 2,2

Poznámka: Ceny zemědělských výrobců jsou uváděny bez dopravy a DPH. * = neuvedeno (méně než tři údaje), . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.
Pramen: Podle údajů OU ČR zpracoval TIS ČR SZIF

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce I. jakostní třídy

Datum zjištění ceny: 44. týden 2010

Kč/kg

Druh, odrůda	Nákupní cena				Odbytová cena			
	min.	max.	průměr	±44/42	min.	max.	průměr	±44/42
Jablka T								
Golden Delicious	11,50	16,80	13,90	.	15,20	20,30	17,30	.
Jablka D								
Golden Delicious	12,00	18,70	14,70	+ 0,10	13,90	21,20	18,10	+ 0,70
Jonagold	12,00	14,30	13,10	.	15,90	20,30	18,10	+ 0,70
Pinova	11,50	18,70	14,70	- 1,90	13,20	21,20	16,10	- 2,50
Blumy modré D	15,50	23,80	19,10	- 0,80	21,70	27,00	23,80	+ 0,10
Hrušky T			*		18,00	22,90	20,10	0,00
Hrušky D	11,60	23,00	16,90	- 1,90	12,90	30,90	23,10	- 1,50
Vinné hrozny bílé	25,50	43,90	33,30	+ 3,60	33,30	48,60	38,50	+ 3,50
Vinné hrozny modré	19,00	33,40	26,50	- 1,70	22,10	38,50	32,50	- 1,30
Banány	14,70	19,70	17,10	+ 2,90	17,30	22,40	21,10	+ 2,00
Citrony	15,00	22,30	18,50	- 1,70	18,50	25,90	23,40	- 2,60
Grapefruity bílé	16,00	22,80	19,20	- 2,20	22,90	34,00	26,50	- 2,50
červené	18,00	25,30	20,80	- 3,90	25,90	34,00	28,30	- 4,70
Mandarinky	16,80	22,50	18,80	0,00	19,90	25,50	23,30	0,00
Pomelo (ks)			*		25,90	29,40	27,80	- 4,10
Pomeranče	12,50	26,30	19,40	- 0,90	15,90	29,60	23,50	- 1,70
Ananas (ks)	14,70	36,90	22,50	- 8,20	17,40	40,00	25,70	- 8,50
Kiwi (ks)			*		3,20	4,00	3,50	.
Kiwi volné	18,00	30,00	25,60	- 2,60	25,90	35,50	29,90	- 5,90

Poznámka: Nákupní cena = cena zboží fco rampa velkoobchodu bez DPH, Odbytová cena (OC) = cena, za kterou je zboží odebráno ve skladě, tj. bez dopravy a bez DPH. * = neuvedeno (méně než tři údaje), D = dovoz, T = tuzemské, . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.

Pramen: TIS ČR SZIF

Vývoj spotřebitelských cen vybraných druhů ovoce v roce 2010

Kč/kg

Druh/týden	16.	18.	20.	22.	24.	26.	28.	31.	33.	36.	38.	40.	42.
Jablka	25,36	24,74	24,71	25,71	24,54	-	24,53	25,24	28,63	28,36	27,49	26,15	24,74
Banány	28,32	28,65	29,14	30,49	32,16	-	30,03	26,30	24,85	27,60	26,93	24,74	24,17
Pomeranče	27,44	27,79	28,68	28,35	31,03	-	38,77	36,98	36,79	35,72	34,44	33,50	34,27

Poznámka: Spotřebitelské ceny v týdenních šetřeních jsou zjišťovány u malého souboru prodejen. Uváděné ceny mají orientační charakter, - = údaj nebyl k dispozici.

Pramen: ČSÚ

Informace ze zahraničních trhů

Ceny ovoce na Slovensku

Datum zjištění ceny: 18.10. - 21.10.2010

EUR/kg

Druh ovoce Odrůda	Ceny od producentů			Odbytové ceny z velkoobchodu		
	cenové rozpětí	průměr	±42./40. t.	cenové rozpětí	průměr	±42./40. t.
Jablka T						
Gala 70 mm +	-	-	-	0,61 – 0,90	0,79	+ 0,07
Golden Delicious 70 mm +	0,35 – 0,52	0,44	- 0,02	0,60 – 0,90	0,78	+ 0,04
Idared 70 mm +	0,35 – 0,57	0,44	+ 0,02	-	-	-
Jonagold 70 mm +	0,35 – 0,57	0,46	+ 0,03	-	-	-
Jonagored 70 mm +	0,35 – 0,52	0,42	+ 0,01	-	-	-
průmyslové	0,12 – 0,17	0,14	+ 0,02	-	-	-
Jablka D						
Golden Delicious	-	-	-	0,46 – 0,90	0,72	0,00
Broskve D	-	-	-	0,75 – 1,35	1,08	+ 0,04
Hrušky	-	-	-	0,69 – 1,09	0,93	- 0,03
Hrozny stolní bílé D	-	-	-	0,98 – 1,65	1,30	+ 0,14
Nektarinky D	-	-	-	0,85 – 1,45	1,12	+ 0,05
Švestky D	-	-	-	0,75 – 1,20	1,01	+ 0,04
Citrony	-	-	-	0,78 – 1,90	1,19	- 0,14
Grapefruity bílé	-	-	-	0,89 – 1,35	1,18	+ 0,03
Mandarinky	-	-	-	0,75 – 1,65	1,07	- 0,30
Pomeranče	-	-	-	0,79 – 1,30	1,06	+ 0,04
Kiwi	-	-	-	1,19 – 1,85	1,47	- 0,01

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: ATIS, Agrárne trhové informácie Slovenska

Padla cena mandarinek

Ve 42. týdnu tohoto roku byly v nabídce velkoobchodů různé odrůdy jablek. Průměrná cena domácích jablek odrůdy Gala s průměrem větším než 70 mm v porovnání se 40. týdnem 2010 posílila o 9,7 % na 0,79 €/kg, u jablek s průměrem 65 – 70 mm stoupla o 5,6 % na 0,68 €/kg. Mezi nejprodávanější odrůdy však stále patří Golden Delicious, jehož cena se u domácích jablek 70 mm + zvýšila o 4,5 % na 0,78 €/kg. V případě téže odrůdy z dovozu se cena stabilizovala na 0,72 €/kg. V meziročním srovnání je cena domácích jablek odrůdy Golden Delicious 70 mm + vyšší o 45,6 % a u importovaných jablek je cena shodná jako minulý rok.

Průměrná cena domácích hrušek klesla v porovnání se 40. týdnem 2010 o 3,5 % na 0,93 €/kg. Naopak průměrná cena hrušek z dovozu vzrostla o 12,7 % na 1,24 €/kg. Meziročně jsou

ceny domácích hrušek ve 42. týdnu o 43,9 % a importovaných o 55,6 % vyšší.

Nabídka broskví z dovozu se snížila, jejich průměrná cena stoupla o 3,9 % na 1,08 €/kg, tj. na úrovni minulého roku. Odbytová cena importovaných nektarinek se zvýšila o 4,5 % na 1,12 €/kg. V porovnání se 42. týdnem 2009 je tato cena o 12,1 % nižší. O 4,3 % na 1,01 €/kg posílila průměrná cena švestek z dovozu, meziročně je vyšší o 44,6 %.

Odbytová cena bílého hroznového vína z dovozu v porovnání se 40. týdnem 2010 stoupla o 12,2 % na 1,30 €/kg, tj. o 36,4 % nad úroveň loňského roku. Průměrná cena červeného hroznového vína se stabilizovala na 1,30 €/kg.

Z citrusových plodů ve 42. týdnu 2010 padla průměrná cena mandarinek o 21,9 % na 1,07 €/kg. Výrazněji klesla také odbytová cena citronů, a to

o 10,6 % na 1,19 €/kg. Naopak v případě pomerančů cena stoupla o 4,0 % na 1,06 €/kg. Meziročně jsou odbytové ceny citrusových plodů vyšší od 3,7 % (bílé grapefruity) až po 30,5 % (červené a růžové grapefruity). Levnější než v roce 2009 jsou pouze mandarinky (- 2,7 %).

Průměrná cena banánů klesla oproti 40. týdnu 2010 o 2,0 % na 0,74 €/kg, přičemž je o 9,0 % pod úrovní ceny 42. týdne roku 2009.

Odbytová cena volně ložených kiwi klesla o 0,4 % na 1,47 €/kg, kiwi jsou však o 29,1 % dražší než v loňském roce.

Pramen: ATIS, Agrárne trhové informácie Slovenska

Obchodní ceny ovoce v Maďarsku

Datum zjištění ceny: 43. týden

HUF/kg

Druh, odrůda	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
Jablka Golden Delicious	100	110	130	110
Idared	-	110	130	95
Jonagold	100	-	120	115
Jonagored	-	125	130	-
Jonathan	100	100	100	-
Hrušky	180	300	300	200

Poznámka: Producentké ceny maďarského ovoce na velkoobchodních trzích, - = údaj není k dispozici.

Pramen: AKII, Agrárgazdasági Kutat és Informatikai Intéze

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce v Itálii

EUR/kg

Druh ovoce	43. týden	42. týden	43./42. t. 2010 (%)	43.t.2010/43.t. 2009 (%)
Citrony	0,53	0,53	0,00	+ 16,89
Hroznové víno	0,31	0,35	- 10,29	+ 5,02
Hrušky	0,86	0,85	+ 0,12	+ 20,59
Jablka	0,55	0,55	- 0,54	+ 27,02
Kiwi	0,63	0,66	- 5,73	+ 108,33
Klementinky	0,48	0,58	- 17,24	+ 17,07
Pomeranče	0,30	0,29	+ 3,79	+ 12,73

Pramen: ISMEA, Servizi per il Mercato Agricolo Alimentare

Ceny vybraných druhů ovoce ve Španělsku

EUR/kg

Druh ovoce	Producenti			Velkoobchod			Maloobchod		
	41. týden	42. týden	± %	41. týden	42. týden	± %	41. týden	42. týden	± %
Citrony	0,36	0,30	- 16,67	1,17	1,18	+ 0,85	2,09	2,00	- 4,31
Hrušky	0,48	0,48	0,00	0,85	0,84	- 1,18	1,67	1,64	- 1,80
Jablka	0,33	0,33	0,00	0,81	0,81	0,00	1,59	1,59	0,00
Klementinky	0,28	0,27	- 3,57	0,83	0,81	- 2,41	2,13	2,12	- 0,47
Pomeranče	0,19	0,19	0,00	0,93	0,91	- 2,15	1,64	1,63	- 0,61

Pramen: M.A.P.A, Observatorio de precios: origen-destino en alimentación

Obchodní ceny ovoce ve vybraných tržnicích v Polsku

Datum zjištění ceny: 26.10. - 28.10.2010

PLN/kg

Druh ovoce	Bronisze	Lublin	Poznań	Sandomierz
	28.10.	26.10.	27.10.	28.10.
Jablka Booskop	-	1,67 – 2,33	1,39 – 1,94	1,30 – 1,60
Gala	2,33 – 3,00	1,67 – 2,33	1,67 – 2,33	1,00 – 1,80
Ligol	2,00 – 2,50	1,67 – 2,33	1,33 – 2,33	1,40 – 2,00
Lobo	2,00 – 2,50	2,33 – 2,67	1,33 – 2,00	0,90 – 1,80
Jonagored	1,85 – 2,20	-	1,67 – 2,33	1,00 – 1,80
Šampion	2,00 – 2,50	1,67 – 2,13	1,20 – 2,33	-
Hrušky	3,50 – 4,50	3,50 – 4,30	3,00 – 4,00	2,00 – 3,50
Jahody	-	18,00 – 18,00	10,00 – 14,00	-
Švestky	4,50 – 9,00	3,40 – 3,50	3,00 – 6,00	2,00 – 3,50
Dovoz:				
Broskve	3,50 – 4,75	3,60 – 4,00	3,50 – 4,50	4,50 – 5,00
Citrony	5,00 – 6,00	3,11 – 4,50	4,30 – 5,60	4,00 – 6,00
Hroznové víno	3,50 – 5,50	5,00 – 6,00	3,57 – 6,00	5,50 – 5,70
Mandarinky	3,00 – 6,50	3,50 – 6,50	7,00 – 8,00	6,70 – 7,00
Pomeranče	3,85 – 5,00	3,70 – 4,50	3,00 – 5,20	4,50 – 5,00

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: Biuletyn Informacyjny - Rynek owoców i warzyw

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce ve Velké Británii - tržnice New Covent Garden

Datum zjištění ceny: 26.10.2010

USD/MJ

Druh, odrůda	Země původu	MJ	Průměrná cena
Jablka Golden Delicious	Francie	1 kg	1,32
Granny Smith	Francie	1 kg	1,39
Red Delicious	Francie	1 kg	1,40
Royal Gala	Francie	1 kg	1,39
Hrušky Conference	Belgie	1 kg	1,27
Jahody (500 g)	Belgie	1 ks	3,72
Švestky	Itálie	1 kg	1,01
Ananas	Kostarika	1 ks	1,18
Banány	Jamajka	1 kg	1,10
Citrony	Španělsko	1 kg	1,00
Grapefruity Star Ruby	JAR	1 kg	1,16
Kiwi	Chile	1 kg	0,87
Pomeranče	JAR	1 kg	0,95
Vinné hrozny Red Globe	Itálie	1 kg	2,14

Pramen: USDA – Fruit and Vegetable Market News

Obchodní ceny ovoce I. jakostní třídy ve Francii – tržnice v Paříži

Datum zjištění ceny: 14.10.2010

USD/MJ

Druh ovoce	Země původu	MJ	Průměrná cena
Jablka Gala 75 – 80 mm	Francie	kg	1,46
Golden Delicious 75 – 80 mm	Francie	kg	1,32
Granny Smith 75 – 80 mm	Francie	kg	1,32
Citrony	Španělsko	kg	1,67
Grapefruity Star Ruby	Mexiko	kg	1,46
Hroznové víno Italia	Itálie	kg	2,78
Hrušky Williams	Francie	kg	1,74
Jahody (500 g)	Belgie	ks	2,99
Kiwi	Nový Zéland	kg	2,64
Klementinky	Španělsko	kg	2,50
Pomeranče Late Valencia	JAR	kg	1,25

Pramen : USDA – Fruit and Vegetable Market News

Ceny zemědělských výrobců ovoce na vybraných trzích v Německu

Datum zjištění ceny: 27.10.2010

EUR/kg

Druh ovoce	Země původu	Berlín		Hamburg	
		min.	max.	min.	max.
Citrony	Španělsko	1,00	1,20	1,13	1,33
Jablka Golden Delicious	Itálie	0,90	1,00	0,95	1,00
Gala	Itálie	0,80	1,00	0,85	1,00
Granny Smith	Francie	0,90	1,10	0,90	0,95
Elstar	Německo	0,60	0,70	0,55	0,60
Jonagold	Německo	0,65	0,75	0,65	0,75
Hrušky	Francie	0,80	0,90	0,85	0,90
Jahody	Německo	3,00	3,60	3,00	3,40
Mandarinky	Španělsko	0,90	1,20	0,90	1,50
Pomeranče Navel	Španělsko	0,87	1,00	1,03	1,23

Pramen : FAMMU/FAPA

Nepříznivý rok 2010

Rok 2010 se pro ovocnáře začíná pomalu uzavírat a je možné se začít zamýšlet nad tím, jaký vlastně byl. A je jasné, že pro většinu z nich to nebude zamyšlení radostné. Rok 2010 byl pro řadu ovocnářů rokem špatným, především, co se týká úrody a její kvality. Pozitivní zprávou ale je to, že po kritickém propadu cen posledních dvou let, nyní došlo k jejich zvýšení. Na rozdíl od jiných, ve výživě strategických komodit, nejde zřejmě o vzestup cen vázající se na

začínající hospodářský růst po krizi, ale o růst, který jasně reaguje na poptávku, která převyšuje nabídku. Ano, sklizeň ovoce v roce 2010 byla nižší nejen v České republice a v Evropě, ale zřejmě ve většině částí světa.

Zima 2009/2010

V zimě 2009 – 2010 pokryla velkou část území naší republiky vysoká sněhová pokrývka, kdy neobvykle napadlo víc sněhu v nižších polohách, než

v podhorských oblastech, kde úhrn sněhových srážek nebyl nijak neobvykle vysoký. V některých místech byla výška sněhu tak vysoká, že běžné oplocení neplnilo svůj účel a do sadů se dostávala zvěř, která na řadě míst způsobila škodu okusem.

Zima byla stabilní, bez extrémních teplotních výkyvů, i když teploty poklesly místy i na Moravě až na -27 °C. V některých lokalitách došlo ke zmrznutí květních pupenů u meruněk, broskvoní a třešní již v zimním období. Sněhová pokrývka se držela prakticky na celém území ČR poměrně dlouho a v jarním období pak značná část vody mohla zasáknout do půdy, protože podloží nebylo na mnoha místech již zmrzlé. U ovocných druhů došlo lokálně k mrazovému poškození pupenů u slivoní (hl. u odrůdy Čačanská Lepotica) a v některých lokalitách dokonce i u višní. Vlivem dlouhodobé sněhové pokrývky došlo místy k výpadkům v porostech jahodníku a lokálně až k úplné ztrátě listové plochy. Celkově však porosty jahodníku nebyly následkem zimy výrazně poškozeny.

Několik hektarů sadů bylo také brzy z jara významně poškozeno hlodavci (meruňky, jabloně).

Jaro 2010

Vývoj jara se z počátku zdál proti předcházejícímu roku, kdy zima prakticky přešla v léto, normální. V době květu třešní se však ochladilo a přidalo se velmi deštivé počasí, které přetrvávalo prakticky po celý květen. Vlivem prudkého ochlazení a dešťů prakticky přestaly létat včely. Ovocné stromy kvetly v letošním roce velmi dlouho. Následně se na špatném stavu porostů jaderovin i peckovin podepsaly houbové choroby (strupovitost a moniliový úžeh), proti nimž nebylo prakticky možno efektivně zasáhnout.

Úhrn srážek za květen přesáhl v některých lokalitách Moravy 400 mm, ale i v Čechách dosahovalo množství srážek hodnot 120 – 200 mm. V České republice spadlo v květnu 181 % srážek ve srovnání s dlouhodobým normálem. Nejvíce srážek spadlo v květnu v Moravskoslezském kraji (303 % normálu), Zlínském kraji (285 % normálu) a Olomouckém kraji (248 % normálu). Právě v těchto zmiňovaných krajích zaznamenala letošní úroda, zejména jablek, ve srovnání s minulým rokem největší pokles. Naopak v Jihočeském a Plzeňském kraji byly květnové srážky vyšší jen o cca 40 % proti normálu a i úroda ovoce byla v těchto oblastech průměrná.

Na 45 ha sadů bylo zaplaveno, ale i v dalších sadech, kde byla půda následkem trvalých dešťů zamokřena, se projevil následky asfyxie (zadušení kořenů). Vlivem toho dochází k následnému odumírání a ovocné stromy se dostávaly do silného stresu, který nejenže způsobil silný propad ovoce v tomto roce, ale ovlivnil negativně i květní násadu pro příští rok. Velmi chladný počátek jara se na rostoucích plodech projevil výrazně vyšším vznikem rzivosti plodů řady odrůd jabloní a netypicky i slivoní.

Extrémní květnové počasí značně zpozdlilo červnový propad plůdků u jabloní.

Léto 2010

V průběhu června a července nastoupila letní vedra. Počátek léta nebyl naštěstí provázen bouřkami s krupobitím. Červen a první půlka července byla srážkově podprůměrná. Série dešťů přicházejí koncem července a zejména v průběhu srpna. Vyprahlá sem se opět plně nasycuje vodou, ale následné záplavy na severu Čech ovocnářské oblasti prakticky nezasáhly. Poškození krupobitím bylo zaznamenáno jen na některých lokalitách a bylo poškozeno nejméně ploch sadů za posledních několik let.

Letní ovoce

Sezóna jahod se v letošním roce celkem vydařila velkým i drobným pěstitelem. Porosty byly celkem zdravé a nebyly vážně poškozeny ani květnovými dešti. Cena kvalitních tuzemských jahod se v hlavní sezoně pohybovala v rozmezí 40 – 60 kg, samosběr okolo 35 Kč/kg. Ke konci sezony začaly plody vlivem sucha a veder rychle přezrávat, velkou výhodou byla možnost závlahy.

Podstatně horší situace byla u třešní, kde na mnoha místech republiky byla násada ohrožena nejdříve zimními a jarními mrazy, nedostatečným opylením květů a v zápětí poškozena moniliovým úžehem. Značné rozdíly v úrodě nalezneme jak mezi jednotlivými pěstitelskými oblastmi, tak mezi odrůdami i sady jednoho pěstitele. Obecně lze říci, že rané odrůdy třešní se prakticky nesklízely, neboť vlivem silných dešťů plody rozpraskaly ještě za zelena. Uspokojivý výnos – sice menší násadu, ale dostatečně velké plody poskytly zejména pozdní odrůdy (Kordia).

Katastrofálně nízká sklizeň byla v letošním roce u meruněk, kde se v porovnání s předchozími lety sklídila jen ¼ úrody. Zásadní vliv na neúrodu měl, tak jako u třešní, průběh počasí, ale i velké sklizně posledních let. Odrůda Velkopavlovická nasadila po loňské rekordní úrodě na letošní rok méně květních pupenů. Již vlivem špatného opylení nezůstal v některých lokalitách na stromech prakticky ani jeden plod. Chemicky neošetřované porosty byly v zápětí po odkvětu zlikvidovány moniliovým úžehem. Větší úrodu přinesly v letošním roce nové odrůdy meruněk (Goldrich, Pinkcot, Silvercot, apod.).

Úroda višní byla v letošním roce oproti pětiletému průměru minimálně o 1/3 nižší. V některých lokalitách na severu Čech zmrzlo v zimě až 65 % květních pupenů, což se u višní v běžných letech nestává. Limitujícím faktorem bylo, tak jako u meruněk, zvládnutí ochrany proti moniliovému úžehu. Někteří pěstitelé se pod tlakem velmi nízkých výkupních cen višní v předchozích letech (3 – 6 Kč/kg) rozhodli neošetřovat část svých sadů – tyto porosty byly pak zdecimovány úžehem a sklizeň je tam ohrožena i v příštím roce.

Sklizeň broskví byla o 30 % nižší než pětiletý průměr. Oproti desetiletému průměru je to však

pouze poloviční úroda. Na vině nejsou pouze zimní mrazy a výskyt druhotné kadeřavosti, ale i dlouhodobý pokles výměry broskvoňových sadů a vůbec útlum pěstování tohoto druhu u nás. Nové sady se prakticky nesází a na pultech supermarketů nahradily naši sezónní produkci tradičních šťavnatých odrůd broskve španělské a italské s pevnou konzistencí dužniny.

Úroda švestek a slív byla slabší než v loňském roce, kdy sklizeň dosáhla rekordní hodnoty. Stromy se v loňském roce plodností vysílily. Sklizeň byla nižší, zejména u raných odrůd.

Úroda červeného rybízu byla mírně podprůměrná. Kvůli deštivému průběhu jara došlo v některých pěstitelských oblastech Moravy ke sprchnutí bobulek. Naproti tomu u černého rybízu, jako u letos jediného ovocného druhu, byla sklizeň nadprůměrná.

Jádroviny

Podobně jako u peckovin, i u jabloní a hrušní se průběh počasí podepsal na kvalitě i množství ovoce. Sklizeň jablek se letos odhaduje na 118 tisíc tun a to je druhá nejhorší sklizeň za posledních 15 let. Nižší sklizeň tu byla už jen v roce 2007, kdy celou střední Evropu postihly silné pozdní jarní mrazy v době květu.

V letošním roce některé odrůdy jabloní (zejména ze skupiny Jonagoldu a Rubínu) nasadily následkem vysokých úrod posledních několika let podstatně méně květních pupenů. Podíl prvotřídního a výběrového ovoce je podstatně nižší. Na vině je několik faktorů. Hlavní příčinou nejsou na rozdíl od peckovin ani zimní mrazy a ani špatné opylení, ale zejména houbové choroby, tedy přesněji strupovitost.

V květnu, tedy z hlediska ochrany proti strupovitosti v nejdůležitějším období, v řadě oblastí téměř denně pršelo. Nebylo prakticky možné sady ošetřovat a často nebylo s ohledem na podmáčený terén možné do sadů vyjet s technikou potřebnou k ošetření. Další faktor, který mohl výrazněji ovlivnit výskyt strupovitosti je vybavení technikou v jednotlivých podnicích. Zejména velké podniky, které k ošetření ploch jabloní potřebují i více než 48 hodin se s ohledem na krátké přestávky mezi dešti těžko vešly do agrotechnických lhůt pro nezbytná ošetření. Řada pěstitelů tak bude muset řešit případné posílení techniky k ošetření sadů, aby tuto lhůtu v budoucnu co možná nejvíce zkrátily. To souvisí nejen s častými dešti, ale také se strukturou přípravků na ochranu. Jestliže na většině míst selhávají systémové přípravky, ať už kvůli rezistenci nebo i proto, že řada z nich účinkuje spíše při vyšších teplotách. Zatímco dlouhodobě deštivé počasí s sebou většinou přináší i nižší teploty. Postavení ochrany proti strupovitosti na bázi kontaktních přípravků, které je zřejmě v současné době nejspolehlivější, přináší spolu nezbytné zkrácení lhůt k provedení ochrany.

S tímto tématem také souvisí objem aplikované vody na hektar plochy. Řada pěstitelů si zvykla používat spíše nižší dávky vody na hektar (např. 400 l/ha), ale to může dobře fungovat u systémových přípravků a nikoli u přípravků kontaktních, kde je nezbytné dostatečné pokrytí porostu postřikovou kapalinou. Zvýšení objemu vody na hektar bude pro spolehlivý zásah nezbytné, což ještě sníží počet hektarů ošetřených jednou soupravou a zvýší tak potřebu posílení techniky pro ochranu sadů.

Rozvoj primárních infekcí strupovitosti z deštivého jara se bohužel projevil vysokým výskytem druhotné strupovitosti, který umocnil také velmi deštivý začátek srpna. Došlo tak k velkým výskytům strupovitosti u odrůd Golden Delicious, Jonagold, Jonagored i dalších. Zvládnutí ochrany proti strupovitosti tak letos vyžadovalo i aplikace během léta a nepodcenění ošetření proti skládkovým chorobám.

V řadě lokalit opět selhaly některé rezistentní odrůdy (např. Topaz apod.). Výskyt strupovitosti na některých těchto odrůdách a jejich citlivost k vyskytujícímu se klonům strupovitosti je tak na mnoha lokalitách srovnatelná s běžnými citlivými odrůdami. Znamená to, že k řadě rezistentních odrůd budou muset v budoucnu pěstitelé přistupovat jako k odrůdám náchylným na strupovitost a tomu přizpůsobit plány ochrany. S tím také vystává otázka, zda se takové odrůdy mají ještě dále označovat jako rezistentní.

Chladné květnové počasí se na kvalitě také negativně projevilo vyšším výskytem rzivosti a to nejen na žlutých odrůdách jabloní, ale i na řadě červených odrůd, kde se rzivosti běžně vyskytují jen v menší míře.

Letošní rok také pěstitelé potrápil vysoký výskyt řady mšic a v některých lokalitách byly problémy i se sviluškami. Naopak příznivější rok byl v řadě oblastí s výskyty obalečů, které letos pěstitelé nepotrápili tolik, jako v minulých teplejších letech.

Sklizeň hrušek byla letos o dva tisíce tun menší než před rokem. Také u hrušní byl v letošním roce silnější tlak strupovitosti a bylo nezbytné nepodceňovat ochranu.

Rozvíklý průběh jara byl doslova rájem pro vývoj hmyzích škůdců. U hrušní se objevil dosti silný výskyt mer, přičemž z počátku bylo příliš chladno na to, aby se rychle namnožil dostatečný počet predátorů, kteří by byli schopni výskyt škůdce eliminovat. Zejména druhá generace mer měla dynamický nástup a část ploch byla následně poškozena výskytem černí. Nástup horkého a suchého léta koncem června umožnil dostatečné namnožení sluněček, která při usměrněné ochraně mery zredukovala.

Rok 2010 byl pro řadu ovocnářů také poznáním, že léty zavedené postupy nemusí platit. Přeji všem dobré zpeněžení naskladněných jablek a hrušek a především klidnější a úspěšnější příští sezónu.

Pramen: Ing. Martin Ludvík (předseda Ovocnářské unie ČR), Zpravodaj Ovocnářské unie ČR – říjen 2010

Sklizeň ovoce v EU

Sklizeň jablek v roce 2001 činila 11,6 mil. t. Letos je to méně než 10 mil. t. Podobný pokles byl zaznamenán WAPA (World Apple and Pear Association) i v případě hrušek.

Sklizeň jablek na úrovni 9,7 mil. t představuje oproti roku 2009 pokles o 11 %. Proti tříletému průměru je pokles sedmiprocentní.

Itálie, přední evropský producent jablek, hlásí pokles o 3 % (na 2,1 mil. t). Druhé Polsko, s odhadem sklizně jablek na 1,58 mil. t, což představuje 4 % pokles. Německo s 890 tis. t hlásí pokles o 17 %.

U hrušek je letošní úroda o 19 % nižší – odhaduje se na 2,1 mil. t. Oproti průměru posledních tří let je to pokles o 12 %.

Hlášení šesti hlavních producentů hrušek: Itálie 655 tis. t (- 24 %), Španělsko 441 tis. t (+ 3 %), Holandsko 267 tis. t (- 11 %), Belgie 228 tis. t (- 26 %), Francie 174 tis. t (- 14 %) a Portugalsko 149 tis. t (- 40 %).

Z hlediska celosvětové produkce jablek je hlášen pokles i v Číně (- 9 %), USA (- 2 %) a Rusku (- 17 %), jen Ukrajina hlásí zvýšení o 5 %.

U hrušek má vyšší úrodu jen Čína, ostatní země oznamují pokles.

Pramen: Zpravodaj Ovocnářské unie ČR – říjen 2010

Kurzy devizového trhu - Česká národní banka - platnost od 3. 11. 2010

100 HUF - 9,006 Kč
1 EUR - 24,500 Kč

1 PLN - 6,230 Kč
1 HRK - 3,338 Kč

1 USD - 17, 483 Kč

Vydavatel

TIS^{ČR} SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky
tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: tomas.materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Anna Mandelíčková

tel.: 222 871 428
fax: 222 871 536
e-mail: anna.mandelickova@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{ČR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{ČR} SZIF.